

Doporučení očkování proti varicele

Pavel Kosina

**Klinika infekčních nemocí
Centrum očkování a cestovní medicíny
Fakultní nemocnice Hradec Králové
Česká republika**

Doporučený postup očkování proti varicele

ČESKÁ VAKCINOLOGICKÁ
SPOLEČNOST ČLS JEP

Doporučení České vakcinologické společnosti ČLS JEP pro očkování proti planým neštovicím (varicele)

Aktualizace 1.3. 2024 (1. verze z 13. prosince 2023)

Doporučený postup očkování proti varicele

ČESKÁ VAKCINOLOGICKÁ
SPOLEČNOST ČLS JEP

DOPORUČENÍ
A STANOVISKA

AKTUALITY

INFORMACE
O OČKOVÁNÍ

OČKOVACÍ
KALENDÁŘ

PORADNA

KONTAKT

» [Doporučení a stanoviska](#) » Doporučení České vakcino...

1. 3. 2024

Plané neštovice

Doporučení České vakcino­logické společnosti ČLS JEP pro očkování proti planým neštovicím (varicele)

Aktualizace 1.3. 2024 (1. verze z 13. prosince 2023)

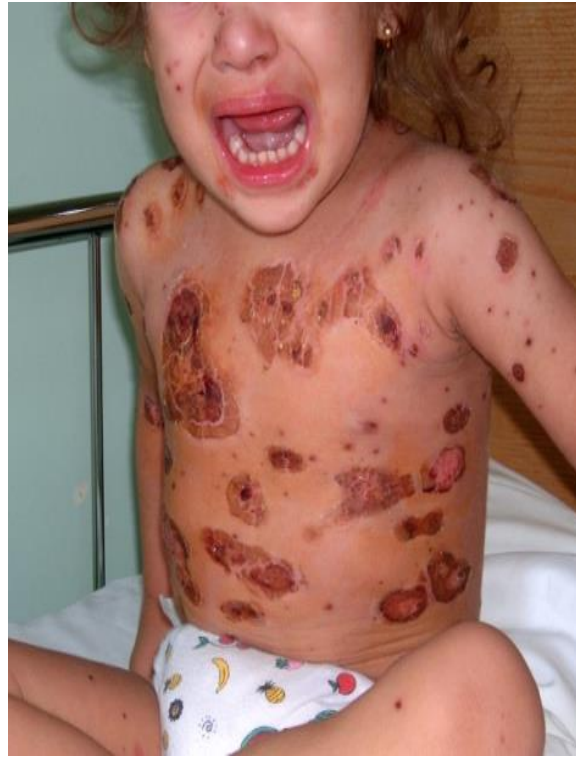
Úvod

Virus varicella-zoster (VZV) patří mezi DNA viry, jedná se o herpetický virus z čeledi *Alfa-Herpesviridae*. Lidský organismus je jediný rezervoár a zdroj infekce. Přestože má jediný sérotyp, genové analýzy umožňují jeho další dělení na 7 genotypů. Varicela (plané neštovice) je primární manifestací infekce, reaktivací viru v senzitivních gangliích dochází k onemocnění herpes zoster.

Popis onemocnění

Varicela je velmi nakažlivé exantémové onemocnění s celkovými projevy, dominantně postihující dětskou populaci. V dospělém věku jsou zaznamenávány případy u osob, které varicelu v dětství neprodělaly. Vzácně jsou popsány případy druhé epizody onemocnění u pacientů, kteří prodělali plané neštovice v novorozeneckém nebo časném kojeneckém věku, a nevytvořila se u nich dostatečná imunita proti infekci. Infekce u pacientů s nejrůznějšími poruchami imunity mají závažnější průběh než u zdravé populace. Může se jednat například o tzv. diseminovanou varicelu. Varicela však může vést k závažným komplikacím a úmrtím u zdravých i imunokompromitovaných osob.

www.vakcinace.eu

DP očkování proti varicele

- očkovat všechny vnímavé děti ve věku od 12 měsíců, s aplikací první dávky optimálně ve 12-18 měsících
- Druhá dávka se u dětí od 12 měsíců věku podává nejdříve za 1 měsíc po první dávce
- V případě, že se nepodaří aplikovat druhou dávku dříve, je vhodné ji podat nejpozději před nástupem dítěte do kolektivu
- Při prodloužení intervalu mezi dávkami se vždy pouze doplní chybějící druhá dávka.
- Pro děti ve věku 13 let a více je doporučený interval mezi dávkami 4-8 týdnů.

AHERN, Susan, et al. Clinical efficacy and effectiveness of alternative varicella vaccination strategies: An overview of reviews. *Reviews in Medical Virology*, 2023, 33.1: e2407.

Giacomo Casabona, Olivia Berton, Tina Singh, Markus Knuf & Paolo Bonanni (2023) Combined measles-mumps-rubella-varicella vaccine and febrile convulsions: the risk considered in the broad context, *Expert Review of Vaccines*, 22:1, 764-77

DP očkování proti varicele

- Výjimečně lze očkovat od 9 měsíců věku
- Pro očkování je možné využít jak jednosložkovou varicelovou vakcínu (VAR), tak čtyřsložkovou kombinaci (MMRV)
- VAR a MMR vakcínu je možné aplikovat současně
- Pokud nejsou podány současně, musí mezi jejich aplikacemi uplynout interval nejméně 28 dní
- Od podání neživé očkovací látky lze vakcínu aplikovat v jakémkoli intervalu
- Očkovací látky od různých výrobců jsou zaměnitelné

AHERN, Susan, et al. Clinical efficacy and effectiveness of alternative varicella vaccination strategies: An overview of reviews. *Reviews in Medical Virology*, 2023, 33.1: e2407.

Giacomo Casabona, Olivia Berton, Tina Singh, Markus Knuf & Paolo Bonanni (2023) Combined measles-mumps-rubella-varicella vaccine and febrile convulsions: the risk considered in the broad context, *Expert Review of Vaccines*, 22:1, 764-77

DP očkování proti varicele

- Očkování proti varicele, spalničkám, zarděnkám a příušnicím je považováno za kompletní po jakékoliv z těchto kombinací:
 1. dvě dávky MMR + dvě dávky VAR
 2. nebo jedna dávka MMR + jedna dávka VAR + jedna dávka MMRV
 3. nebo dvě dávky MMRV

Pozn.: v případě kombinace 2 a 3 je schéma odlišné od očkovacího kalendáře, kde se druhá dávka MMR složky aplikuje v 5 letech věku dítěte.

Pozn.: Pro první dávku může být výhodnější podání MMR a VAR vakcín, i za cenu jedné injekce navíc – riziko FK u MMRV

AHERN, Susan, et al. Clinical efficacy and effectiveness of alternative varicella vaccination strategies: An overview of reviews. *Reviews in Medical Virology*, 2023, 33.1: e2407.

Giacomo Casabona, Olivia Berton, Tina Singh, Markus Knuf & Paolo Bonanni (2023) Combined measles-mumps-rubella-varicella vaccine and febrile convulsions: the risk considered in the broad context, *Expert Review of Vaccines*, 22:1, 764-77

Pro koho je očkování zvýšeně doporučené ?

- Se zesíleným důrazem se doporučuje očkovat děti s uvedenými přidruženými rizikovými faktory:
 - děti před zahájením imunosupresivní léčby
 - děti s členem rodiny s poruchou imunity
 - děti s kožními chorobami predisponujícími k bakteriální superinfekci
 - děti v zařízeních dlouhodobé péče
 - děti s cystickou fibrózou

Možnost postexpoziční profylaxe -
vakcinace nejlépe do 72 hodin po
kontaktu (max. do 5 dní)

Koho lze považovat za imunního ?

- ▶ Anamnestický údaj o prodělání planých neštovic nebo pásového oparu v minulosti
- ▶ U imunokompromitovaných osob se za evidenci imunity považují pouze dokumentované plané neštovice diagnostikované lékařem
- ▶ Dokumentované očkování 2 dávkami vakcíny proti varicele v intervalu nejméně 28 dní mezi dávkami
- ▶ Pozitivita protilátek anti-VZV IgG
- ▶ Věk 40 let a více (s výjimkami)

Varicela v EU

ite of the European Union How do you know? ▾

Other sites : ECDC European Antibiotic Awareness Day ESCAIDE - Scientific conference Eurosurveillance journal EVIP - Vaccination portal

European Centre for Disease Prevention and Control
An agency of the European Union

Infectious disease topics ▾

Publications and data ▾

Training and tools ▾

About ECDC ▾

Home > Public health guidance on varicella vaccination in the European Union

Public health guidance on varicella vaccination in the European Union

Public health guidance

4 Feb 2015

Cite:

Translate this page

In 2014, ECDC's Vaccine-Preventable Diseases Programme established a working group to provide guidance on the introduction of varicella vaccination in EU Member States. The pre-consultation document is available [here](#).

This final report was released in February 2015 following a public consultation on the working group's preliminary guidance report (April 2014) and is intended to support EU Member States in their national decision-making process with regard to childhood varicella vaccination.

Očkování proti varicele ve světě

V UK a Francii probíhá reassesment k začlenění vakcinace do plošného schématu

Young HL et al. Global varicella vaccination programs *Clin Exp Pediatr* v.65(12); 2022 Dec
www.sfera.unife.it

Pawaskar, M., Méroc, E., Samant, S. et al. Economic burden of varicella in Europe in the absence of universal varicella vaccination. *BMC Public Health* 21, 2312 (2021). <https://doi.org/10.1186/s12889-021-12343-x>